

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 67Ek/777/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123270767
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kostúr
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6123270767.2

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598 v konaní zast.: JUDr. Katarínou Hegedúsovou, advokátkou so sídlom Majerníková 3/A, 841 05 Bratislava proti povinnému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, XXX XX D., o vymoženie peňažnej pohľadávky vo výške 528,14 EUR s príslušenstvom a trov exekučného konania, o sťažnosti oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 67Ek/777/2023 zo dňa 15. augusta 2023, takto

rozhodol:

I. Súd sťažnosť oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 67Ek/777/2023 zo dňa 15. 8. 2023 **z a m i e t a**.

II. Oprávnený **n e m á** nárok na náhradu trov konania o sťažnosti proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 67Ek/777/2023 zo dňa 15. 8. 2023.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 15.8.2023 vydal Okresný súd Banská Bystrica konajúc vyššou súdnou úradníčkou uznesenie pod sp. zn. 67Ek/777/2023, ktorým zamietol návrh oprávneného na vykonanie exekúcie v časti vymoženía úroku z omeškania vo výške 0,25 % denne zo sumy 1069,51 EUR od 16.04.2002 do 09.05.2002, 0,25 % denne zo sumy 950,67 EUR od 10.05.2002 do 15.06.200, 0,25 % denne zo sumy 552,34 EUR od 16.06.2005 do 09.01.2020, 0,25 % denne zo sumy 540,24 EUR od 10.01.2020 do 23.06.2021, 0,25 % denne zo sumy 528,14 EUR od 24.06.2021 do zaplataenia podľa § 53 ods. 3 písm. e) Exekučného poriadku v spojitosti s § 53 ods. 4 Exekučného poriadku.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnila ustanoveniami § 45 ods. 1, § 53 ods. 1, ods. 3 písm. e), ods. 4 zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“), § 3 ods. 1, § 39, § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 23a ods. 1, ods. 2 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „zákon č. 634/1992 Zb.“), §3 nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.12.2008 a s poukazom na zjednocujúce stanovisko pléna Ústavného súdu Slovenskej republiky prijatého v uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PLz. ÚS 1/2022 zo dňa 15.06.2022, ktoré Ústavný súd SR aplikoval už vo viacerých exekučných veciach napr. nález ÚS SR sp. zn. III. ÚS 324/2021 zo dňa 14. 07. 2022, nález ÚS SR sp. zn. I. ÚS 650/2022 zo dňa 02. 02. 2023 či nález ÚS SR sp. zn. I. ÚS 648/2022 zo dňa 02. 02. 2023. V odôvodnení rozhodnutia uviedla, že oprávnený sa opätovným návrhom na vykonanie exekúcie doručeným súdu dňa 14.03.2023 domáhal od povinného vymoženía príslušenstva pohľadávky, trov pôvodného konania a trov exekúcie na základe exekučného titulu – platobného rozkazu Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 42ROB/678/02-6 zo dňa 11.07.2002, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 25.02.2003. Ďalej uviedla, že oprávnený si v návrhu na vykonanie exekúcie v časti E) formulára (Vymáhaný nárok) uplatnil okrem istiny vo výške 528,14 Eur aj úroky z omeškania vo výške 0,25 % denne zo sumy 1069,51 EUR od 16.04.2002 do 09.05.2002, 0,25 % denne zo sumy 950,67 EUR od 10.05.2002

do 15.06.200, 0,25 % denne zo sumy 552,34 EUR od 16.06.2005 do 09.01.2020, 0,25 % denne zo sumy 540,24 EUR od 10.01.2020 do 23.06.2021, 0,25 % denne zo sumy 528,14 EUR od 24.06.2021 do zaplattenia a iné - trovy konania vo výške 50,45 Eur. Svoje rozhodnutie odôvodnila ďalej tým, že v danom prípade sa jednalo o opätovný návrh na vykonanie exekúcie podľa zákonom č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoUNEK“). Vyššia súdna úradníčka poukázala na to, že v zmysle uvedeného predpisu dal zákonodarca možnosť oprávnenému v prípade, ak dôjde k zastaveniu starej exekúcie, domáhať sa od povinného vymoženía pohľadávky prostredníctvom opätovného návrhu na vykonanie exekúcie. Tento opätovný návrh na vykonanie exekúcie súd posudzuje ako každý iný nový návrh na vykonanie exekúcie v zmysle súčasnej právnej úpravy. Ďalej v tomto smere poukázala na zjednocujúce stanovisko Ústavného súdu Slovenskej republiky prijaté v uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PLz. ÚS 1/2022 zo dňa 15. 06. 2022. Exekučný súd tak nemôže odmietnuť preskúmanie exekučného titulu - platobného rozkazu, ktorý bol vydaný vyšším súdnym úradníkom, resp. súdnym tajomníkom, na podklade spotrebiteľskej zmluvy, možnosť podania odporu bola limitovaná na lehotu 15 dní od doručenia platobného rozkazu a právna úprava vyžadovala, aby spotrebiteľ takýto odpor vecne odôvodnil. Vyššia súdna úradníčka sa oboznámila so spotrebiteľskou zmluvou vrátane dokumentov, na ktoré spotrebiteľská zmluva odkazuje a zistila, že zmluva o úvere z ktorej vyvodzuje oprávnený svoj nárok vymáhaný v exekučnom konaní, bola podpísaná medzi oprávneným a povinným, pričom povinný je spotrebiteľom nakoľko je fyzická osoba, ktorá pri uzatvorení zmluvy o úvere nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, keďže povinný bol v zmluve označený menom, priezviskom, rodným číslom, číslom občianskeho preukazu a trvalým pobytom. Oprávnený je veriteľom nakoľko je právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Posúdením danej zmluvy mala teda za preukázané, že sa jedná o spotrebiteľské zmluvné dojednanie. Po preskúmaní nároku priznaného exekučným titulom zistila, že výška úrokov z omeškania nebola priznaná v súlade s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Z. z. Je teda nesporné, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so zmluvou o úvere č. 4060506 zo dňa 17. 01. 2002, pričom uvedená zmluva bola vyhodnotená ako zmluva spotrebiteľská. Súd konajúc vyššou súdnou úradníčkou nepopiera charakter zmluvy o úvere ako absolútneho obchodu, ktorý sa spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka. Aplikácia Obchodného zákonníka by však znamenala pochybenie režimu ochrany práv spotrebiteľa obsiahnutého v právnych predpisoch upravujúcich spotrebiteľské vzťahy. Aj keď v čase uzavretia zmluvy o úvere ešte Občiansky zákonník neobsahoval úpravu spotrebiteľských zmlúv, na zmluvný vzťah oprávneného a povinného dopadala právna úprava zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa. Ustanovením § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. (účinným od 1. januára 2000 do 24. novembra 2004) bol do práva Slovenskej republiky zanesený pojem tzv. „typovej“ zmluvy, ktorou sa rozumela zmluva, ktorá sa má uzavrieť vo viacerých prípadoch, ak je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Podľa § 23a ods. 2 tohto zákona typová zmluva nesmela obsahovať: a) neprimerané podmienky, ktoré na škodu spotrebiteľa zakladajú nápadný nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, najmä 1. podmienky, ktoré viažu predaj výrobku na poskytnutie služby na odobratie iného výrobku alebo na prevzatie inej služby a 2. podmienky, ktorými sa podmieňuje predaj výrobku alebo poskytnutie služby s požiadavkou, aby spotrebiteľ zabezpečil pre predávajúceho ďalšieho spotrebiteľa, ktorý s ním uzavrie rovnakú alebo podobnú zmluvu; resp. b) podmienky, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi. V období od 25. novembra 2004 do 30. júna 2007 potom zmenené znenie § 23a zákona č. 634/1992 Zb. už definovalo „typové“ zmluvy ako zmluvy „spotrebiteľské,“ ktorými boli zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Občiansky zákonník následne definoval spotrebiteľské zmluvy v „obnovenom“ ustanovení § 52, a to od 1. apríla 2004. Hoci zmluva o úvere uzatvorená medzi oprávneným a povinným dňa 06.08.2001 (správne malo byť 17.01.2002) nemohla spadať do definície spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 Občianskeho zákonníka účinného od 01. 04. 2004, nemôže byť sporu o tom, že táto zmluva bola a je typovou (spotrebiteľskou) zmluvou v zmysle § 23a zákona č. 634/1992 Zb. v znení účinnom do 31.12.2002, keďže tu išlo o zmluvu uzavretú (formálne) podľa Obchodného zákonníka, a jej charakteristickým znakom je, že sa uzatvárala vo viacerých prípadoch a je z nej zrejmé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvnil. Vyššia súdna úradníčka ďalej uviedla, že účastníci občianskoprávných vzťahov si môžu vzájomné práva a povinnosti upraviť dohodou odchylnou od zákona, ak z povahy ustanovení zákona nevyplýva, že sa od neho nemožno odchyliť (§ 2 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Súdna prax je jednotná v tom, že z povahy ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Z. z. vyplýva, že kogentne je stanovená horná hranica úrokov z omeškania, ktorej prekročenie nie je prípustné. Ak sa úroky z omeškania dohodnú, musia mať

primeranú výšku, ktorá nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Dohoda o úrokoch z omeškania, ktorých výška prekračuje hornú hranicu stanovenú zákonom je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatným právnym úkonom. Pre určenie výšky úroku z omeškania je rozhodujúce, kedy sa dlžník dostal do omeškania. V prejednávanej veci je preukázané, že povinný sa s vrátením poskytnutého úveru dostal do omeškania v roku 2002. Súd konajúc vyššou súdnou úradníčkou zistil, že v občianskoprávných vzťahoch v zmysle v tom čase platného § 3 Nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Z. z. bola výška úrokov z omeškania počítaná ako dvojnásobok diskontnej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. V období, kedy sa povinný dostal do omeškania bola základná úroková sadzba NBS vo výške 8,80 %. Keďže v danom prípade dojednaný úrok z omeškania predstavoval výšku 91,25 % ročne (0,25 % denne) oproti zákonnému úroku z omeškania v sadzbe 17,60 % ročne, súd uvádza, že takto dojednaný a následne priznaný úrok z omeškania je v rozpore s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Zb., ktoré kogentne stanovujú hornú hranicu úrokov z omeškania v občianskoprávných vzťahoch, ktorým spotrebiteľský vzťah jednoznačne je, pričom prekročenie tejto hranice nie je prípustné. Na tomto mieste je potrebné doplniť, že prijateľnosť (ale tiež neprijateľnosť) konkrétnej zmluvnej podmienky a tak i jej platnosť (resp. neplatnosť) sa musí posudzovať vo vzťahu k príslušnému zmluvnému dojednaniu v podobe zafinovanej dohodou účastníkov právneho vzťahu (čo možno vyjadriť i tak, že zmluvná podmienka stojí i padá len ako celok). Každá zmluvná strana takto znáša riziko naformulovania príslušnej podmienky celkom určitým spôsobom; spotrebiteľ riziko, že pre prípad nie celkom uváženeho prístupu na určitú podmienku a následného neopodstatneného dovolania sa ním neprijateľnosti ho podmienka bude zaväzovať a dodávateľ naopak riziko, že podmienka majúca mu poslúžiť, neobstojí. Takéto zmluvné dojednanie predstavuje hrubý nepomer medzi vzájomnými plneniami a je v rozpore s dobrými mravmi, a to z dôvodu, že v danom prípade nešlo o čisto obchodnoprávny vzťah, ale o vzťah spotrebiteľský, teda občianskoprávny. V rámci zmluvy o úvere výšku úroku z omeškania nebolo možné dojednať, pretože sa jednalo o spotrebiteľský (občianskoprávny) vzťah, v ktorom sa úrok z omeškania spravuje § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Nemôžu byť žiadne pochybnosti o tom, že v exekučnom titule uvedený úrok z omeškania podstatným spôsobom presahuje obvyklú úrokovú mieru stanovenú Národnou bankou Slovensko pre úroky z omeškania v občianskoprávných vzťahoch, v čoho dôsledku úrok z omeškania z exekučného titulu bol priznaný v rozpore s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadením Vlády SR č. 87/1995 Z. z. Súd konajúc vyššou súdnou úradníčkou preto po preskúmaní spisového materiálu skonštatoval právny záver, že v časti uplatneného úroku z omeškania je daný dôvod na zamietnutie návrhu na vykonanie exekúcie podľa § 53 ods. 3 písm. e) Exekučného poriadku v spojení s § 53 ods. 4 Exekučného poriadku.

3. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote oprávnený prostredníctvom právneho zástupcu sťažnosť a navrhol, aby súd podľa ustanovenia § 250 CSP napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec vyššiemu súdnemu úradníkovi na ďalšie konanie. Svoju sťažnosť odôvodnil tým, že hmotnoprávnym základom právneho vzťahu medzi oprávneným a povinným je zmluva o úvere z roku 2002. Zmluva je uzavretá v režime Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.) Exekučným titulom je platobný rozkaz, ktorý nadobudol právoplatnosť v roku 2003. V tom čase Občiansky zákonník nedefinoval pojem „spotrebiteľ“ a ani „spotrebiteľská zmluva“ a ani právny poriadok neobsahoval právny inštitút „neprijateľných podmienok“. V čase vydania exekučného titulu dokonca Slovenská republika ani nebola členom Európskej únie, a preto súd vydávajúci platobný rozkaz nebol povinný a ani oprávnený aplikovať komunitárne právo vrátane eurokonformného výkladu. Exekučný titul bol vydaný za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku (zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov), ktorého znenie účinné v čase vydania exekučného titulu rovnako nepoznalo žiadne spotrebiteľské právo, spotrebiteľské zmluvy a ani neprijateľné zmluvné podmienky. To isté platí v prípade pôvodného Zákona o ochrane spotrebiteľa (zákon č. 634/1992 Zb. v znení neskorších predpisov), do ktorého znenia boli zakotvené spotrebiteľské zmluvy rovnako v roku 2004 (v dôsledku nadobudnutia účinnosti zákona č. 616/2004 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 25.11.2004). Právnu úpravu neprijateľných podmienok obsahoval následne až súčasný Zákon o ochrane spotrebiteľa (zákon č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov - vid' ustanovenie § 3 ods. 3). V žiadnom prípade preto nemožno podľa oprávneného vzťahnúť na exekučný titul hmotnoprávnu úpravu, ktorá v čase vydania exekučného titulu neexistovala (!!!) a z dôvodu tejto neexistujúcej právnej úpravy odmietnuť právnu ochranu časti nárokov podľa exekučného titulu. Takýto postup exekučného súdu by bol jednoznačne arbitrárny a predstavoval by odmietnutie spravodlivosti (denegatio iustitiae). Neprijateľné podmienky a právna úprava spotrebiteľských zmlúv sa stali súčasťou slovenského právneho poriadku až v roku 2004 (!) (v dôsledku nadobudnutia účinnosti zákona č. 150/2004 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.04.2004), čo exekučný súd výslovne v

uznesení priznáva. Keďže v čase uzavretia zmluvy o úvere ani v čase nadobudnutia právoplatnosti a vykonateľnosti exekučného titulu žiadne spotrebiteľské zmluvy, ani neprijateľné podmienky, neexistovali, niet žiadneho dôvodu na postup v zmysle § 53 ods. 3 písm. e) Exekučného poriadku. Dôvody na zastavenie exekúcie súdom v zmysle § 61k ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku sú vymedzené veľmi všeobecne a demonštratívne, neexistuje žiadna odborná literatúra ani súdna judikatúra, ktorá by pripúšťala vziať tento dôvod na hmotnoprávne posúdenie veci všeobecným súdom. Exekučný súd tu poukazuje na neprimeranú výšku úrokov v zmluve o úvere (aj s ohľadom na výšku bankových úrokov), argumentuje právnou úpravou typových zmlúv v § 23a zákona č. 634/1992 Zb. v znení neskorších predpisov (v podstate argumentuje „príbuzne“ § 53 ods. 3 písm. e) Exekučného poriadku) a v tejto súvislosti cituje nález ústavného súdu (PLz. ÚS 1/2022-9). Právna úprava tzv. typových zmlúv v § 23a zákona č. 634/1992 Zb. v znení neskorších predpisov bola verejnoprávna úprava, nie súkromnoprávna úprava. Pozostávala len z jedného ustanovenia a jednej legálnej definície. Neobsahovala žiadnu sankciu (napr. v podobe neplatnosti - ako v prípade neprijateľných podmienok). Išlo teda zjavne o obsolétnu právnú úpravu bez akéhokoľvek vzťahu k Občianskemu zákonníku. Čo sa týka úroku vo výške 0,25% denne z dlžnej sumy, exekučný súd v uznesení udáva, že je neprípustná taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v čase ich dojednania stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. V danom prípade mal súd za to, že z priloženej spotrebiteľskej zmluvy a návrhu na vykonanie exekúcie vyplýva, že spotrebiteľská zmluva bola uzavretá v rozpore s dobrými mravmi v zmysle ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a ust. § 39 Občianskeho zákonníka. Ročná úroková sadzba úveru (v zmysle zmluvy o úvere) predstavovala 91,25 %, a preto je možné konštatovať, že odmena, resp. odplata za úver v rozsahu 91,25 % zjavne vybočuje z rámca akéhokoľvek úverovania, ktoré by bolo akceptovateľné z hľadiska dobrých mravov a niet dôvod na iné ako úžerné označenie takýchto úrokov. Exekučný súd tu však podľa oprávneného opomína, že zmluva o úvere bola uzavretá v roku 2002, kedy bola úplne zvyčajná úplne iná výška úrokov, ako je tomu v súčasnosti. Exekučný súd navyše (s ohľadom na ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ktoré však bolo účinné až od 01.01.2008) referuje na úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek, no neuvádza, aké existovali úrokové sadzby bánk v roku 2002. Exekučný súd navyše v súvislosti s výškou úroku 0,25% denne z dlžnej čiastky cituje súdnu judikatúru, no ide o súdnu judikatúru vychádzajúcu zo skutkového stavu dávno po čase uzavretia zmluvy o úvere (rok 2002). V čase uzavretia zmluvy o úvere bola sadzba 0,25% denne z dlžnej čiastky všeobecne akceptovaná. Hodnotenie úroku z omeškania vo výške 0,25% za každý deň omeškania bolo predmetom viacerých konaní pred Najvyšším súdom SR, pričom v každom z týchto konaní Najvyšší súd SR posúdil takéto zmluvné dojednanie ako platné (Rozsudok NS SR sp. zn. 1 Obdo 34/2004 zo dňa 21. decembra 2004; Rozsudok NS SR sp. zn. 2 Obdo 26/2004 zo dňa 22. septembra 2005; Rozsudok NS SR sp. zn. 2 Obdo 28/2004 zo dňa 22. septembra 2005). V konaní pred Vrchným súdom v Prahe bolo dokonca judikované: „dohodnutý úrok z omeškania vo výške 1% denne z dlžnej čiastky nie je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku a jeho výška nie je dôvodom pre odoprenie právnej ochrany“ (Rozhodnutie Vrchného súdu v Prahe sp. zn. 7 Cmdo 13/94). Zmluvná pokuta vo výške 0,25% z dlžnej čiastky za každý deň omeškania je primeraná a dojednanie o zmluvnej pokute nie je preto neplatné pre rozpor s dobrými mravmi (Rozsudok zo dňa 23. júna 2004, sp. zn. 33 Odo 588/2003 publikovaný pod číslom C 2801). Napokon, zmluvná pokuta vo výške 0,25% z istiny za každý deň omeškania nie je neprimeraná účelu, ktorý bol dohodou o zmluvnej pokute sledovaný, a to včasným plnením povinnosti (napr. Rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 3. februára 2010, č.k. 5Co/16/2010 publikovaný na E.). Oprávnený zdôrazňuje, že ide o rozhodnutie o občianskoprávnom spore so zohľadnením argumentácie spotrebiteľským právom. Argumentácia exekučného súdu vedie k záveru, že v podstate akéhokoľvek súdne rozhodnutie (zjavne nespádajúce pod spotrebiteľské právo), ktoré priznáva právo na plnenie v rozpore s dobrými mravmi, je dôvodom na zamietnutie návrhu na vykonanie exekúcie a neskôr na zastavenie exekúcie súdom. Dosadené do pomerov predmetnej exekučnej veci, exekučný súd tvrdí, že právoplatný a vykonateľný platobný rozkaz, ktorý bol vydaný v čase, keď žiadne spotrebiteľské právo (vrátane neprijateľných podmienok) neexistovalo, nie je spôsobilý exekúcie, pretože je rozporný s dobrými mravmi. Takýto právny záver je podľa oprávneného neprijateľný. Rozpor s dobrými mravmi v žiadnom prípade nemôže byť ani dôvodom na zastavenie exekúcie v zmysle § 61k ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku ani dôvodom na zamietnutie návrhu na vykonanie exekúcie v zmysle § 53 ods. 3 písm. e) Exekučného poriadku. Či už dôvody na zamietnutie návrhu na vykonanie exekúcie, ako aj dôvody na zastavenie exekúcie súdom sú vymedzené taxatívne a predstavujú výnimku z pravidla v podobe výnimiek, kedy exekučné konanie prebehnúť nemôže. V prípade výnimky z pravidla dovodila súdna prax použitie reštriktívneho výkladu (napr. ÚS ČR III.ÚS 3593/14). Exekučný súd naproti

tomu použil výklad extenzívny, keď dôvod na zastavenie exekúcie súdom neprípustne vzťahol aj na prípad rozporu s dobrými mravmi.

4. Podľa §-u 243p ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“), na exekučné konanie začaté a právoplatne neskončené do 31. marca 2023, okrem exekučného konania podľa § 243h, sa použije tento zákon v znení účinnom od 1. apríla 2023; právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 31. marca 2023, zostávajú zachované.

5. Podľa §-u 202 ods. 1 druhá veta Exekučného poriadku, sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

6. Podľa §-u 202 ods. 2 Exekučného poriadku, písomné vyhotovenie uznesenia, ktorým sudca zamietá sťažnosť proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, nemusí obsahovať odôvodnenie, ak sa sudca stotožňuje s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozhodnutí.

7. Podľa §-u 200 prvej vety Exekučného poriadku, na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa §-u 239 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť. Sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná.

9. Podľa §-u 248 CSP, o sťažnosti rozhodne súd prvej inštancie.

10. Podľa §-u 249 CSP, súd prvej inštancie rozhodne o sťažnosti uznesením spravidla bez nariadenia pojednávania.

11. Podľa §-u 250 ods. 1 CSP, ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.

12. Preskúmaním sťažnosti oprávneného, bez nariadenia pojednávania podľa § 249 CSP, a po preskúmaní napadnutého uznesenia dospel súd k záveru, že sťažnosť oprávneného nie je dôvodná a preto ju podľa § 250 ods. 1 CSP v celom rozsahu zamietol.

13. Z obsahu spisu súd zistil, že oprávnený sa opätovným návrhom na vykonanie exekúcie (tzv. repodaj) doručeným súdu dňa 14. 03. 2023 domáhal od povinného vymoženiu peňažnej pohľadávky vo výške 528,14 EUR ako aj úrokov z omeškania vo výške 0,25 % denne zo sumy 1069,51 EUR od 16.04.2002 do 09.05.2002, 0,25 % denne zo sumy 950,67 EUR od 10.05.2002 do 15.06.200, 0,25 % denne zo sumy 552,34 EUR od 16.06.2005 do 09.01.2020, 0,25 % denne zo sumy 540,24 EUR od 10.01.2020 do 23.06.2021, 0,25 % denne zo sumy 528,14 EUR od 24.06.2021 do zaplatenia a iné - trovy konania vo výške 50,45 Eur a trov exekučného konania na základe exekučného titulu - platobného rozkazu Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 42ROB/678/02-6 zo dňa 11.07.2002, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 25.02.2003. Spolu s návrhom na vykonanie exekúcie predložil súdu aj predmetný exekučný titul, Upovedomenie o zastavení starej exekúcie s výzvou na úhradu trov starej exekúcie sp. zn. EX 1752/03 zo dňa 12.1.2023, Oznámenie o ukončení starej exekúcie sp. zn. EX 1752/03 zo dňa 16.2.2023 ako aj Zmluvu o úvere č. 4060506 zo dňa 17. 01. 2002 a plnomocenstvo. Následne vyššia súdna úradníčka vydala napadnuté uznesenie.

14. Podľa § 53 ods. 1 Exekučného poriadku, súd preskúma návrh na vykonanie exekúcie a jeho prílohy. Ak nie sú dôvody na zamietnutie návrhu na vykonanie exekúcie, súd do 15 dní od doručenia návrhu vydá poverenie na vykonanie exekúcie a upovedomí o tom oprávneného. Lehota podľa druhej vety neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 45 ods. 2 písm. c) a d) alebo ak má byť exekúcia vykonaná na podklade exekučného titulu, ktorým sa priznal nárok zo zmenky proti povinnému, ktorý je fyzickou osobou.

15. Podľa § 53 ods. 3 písm. e) Exekučného poriadku, súd návrh na vykonanie exekúcie zamietne, ak bol exekučný titul vydaný v konaní, v ktorom nebolo možné namietat' alebo preskúmať neprijateľné zmluvné podmienky, a existencia neprijateľnej zmluvnej podmienky má vplyv na vymáhaný nárok, ktorý vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou.

16. Sudca po preskúmaní napadnutého uznesenia vyššej súdnej úradníčky dospel k záveru, že vyššia súdna úradníčka správne zistila skutkový stav veci a z takto zisteného skutkového stavu urobila aj správny právny záver a svoje rozhodnutie správne odôvodnila, preto sudca sa v danej právnej veci v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia.

17. Napriek zneniu citovaného ustanovenia § 202 ods. 2 Exekučného poriadku sudca na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia v prvom rade pripomína, že v prejednávanej veci oprávnený uplatňoval k vymoženiu aj nárok na zaplatenie príslušenstva - úrokov z omeškania vo výške 0,25 % denne zo sumy 1069,51 EUR od 16.04.2002 do 09.05.2002, 0,25 % denne zo sumy 950,67 EUR od 10.05.2002 do 15.06.200, 0,25 % denne zo sumy 552,34 EUR od 16.06.2005 do 09.01.2020, 0,25 % denne zo sumy 540,24 EUR od 10.01.2020 do 23.06.2021, 0,25 % denne zo sumy 528,14 EUR od 24.06.2021 do zaplatenia na základe právoplatného a vykonateľného platobného rozkazu Okresného súdu Bratislava III č.k. 42ROB/678/02-6 zo dňa 11.07.2002 (ďalej len „exekučný titul“), ktorý bol vydaný súdnym tajomníkom. V tomto smere sudca len na okraj uvádza, že v prípade návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie sa jednalo o opätovný návrh na vykonanie exekúcie podľa § 9 ods. 1 zákona č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoUNEK“), kde dal zákonodarca možnosť oprávnenému aj v prípade, že dôjde k zastaveniu starej exekúcie, domáhať sa od povinného vymoženia pohľadávky, a to prostredníctvom opätovného návrhu. Preto oprávnený mohol podať opätovný návrh na vykonanie exekúcie, pokiaľ bolo predchádzajúce exekučné konanie ukončené jedným zo spôsobov stanovených v ZoUNEK-u a nebola vymožená pohľadávka oprávneného. Je potrebné ale zdôrazniť, že hoci sa jedná o opätovný návrh na vykonanie exekúcie, exekučný súd v tomto „novom“ exekučnom konaní začatom na základe opätovného návrhu oprávneného musí skúmať formálnu a materiálnu vykonateľnosť exekučného titulu zo svojej úradnej povinnosti, a to ešte pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie konkrétnemu súdnemu exekútorovi, t.j. pred začatím exekúcie, pričom ak pri jeho posudzovaní vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný, je povinný návrh na vykonanie exekúcie zamietnuť (v celom rozsahu alebo v časti).

18. Vyššia súdna úradníčka, po preskúmaní návrhu na vykonanie exekúcie, s poukazom na § 53 ods. 3 písm. e) Exekučného poriadku v spojitosti s § 53 ods. 4 Exekučného poriadku návrh oprávneného na vykonanie exekúcie v časti vymoženia úroku z omeškania vo výške 0,25 % denne zo sumy 1069,51 EUR od 16.04.2002 do 09.05.2002, 0,25 % denne zo sumy 950,67 EUR od 10.05.2002 do 15.06.200, 0,25 % denne zo sumy 552,34 EUR od 16.06.2005 do 09.01.2020, 0,25 % denne zo sumy 540,24 EUR od 10.01.2020 do 23.06.2021, 0,25 % denne zo sumy 528,14 EUR od 24.06.2021 do zaplatenia zamietla, keď konštatovala, že uplatnené úroky z omeškania vychádzajú z neprijateľnej zmluvnej podmienky. Oprávnený v rámci podanej sťažnosti toto právne posúdenie namietal.

19. V nadväznosti na argumentáciu oprávneného v podanej sťažnosti, sťažnostný súd poukazuje na to, že v danej veci nebolo sporné, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so zmluvou o úvere č. 4060506 zo dňa 17. 01. 2002, ktorú vyššia súdna úradníčka správne vyhodnotila ako zmluvu spotrebiteľskú, pričom jej odôvodnenie bolo vyčerpávajúce, a preto naň sťažnostný súd v podrobnostiach odkazuje. K námietke ohľadom nesprávneho právneho posúdenia charakteru zmluvy o úvere uzatvorenej dňa 17. 01. 2002, ktorá založila právny vzťah medzi oprávneným a povinným, musí sťažnostný súd doplniť, že v žiadnom prípade nemôže súhlasiť s právnym názorom prezentovaným oprávneným v podanej sťažnosti. Niet pochybností o tom, že zmluvný vzťah medzi oprávneným a povinným je vzťahom spotrebiteľským. Pri posúdení charakteru zmluvy podľa občianskeho práva upravujúceho spotrebiteľské zmluvy pritom vyššia súdna úradníčka správne vychádzala z § 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom ku dňu uzavretia posudzovanej zmluvy. Právny názor oprávneného, ktorý argumentuje tým, že v prípade dotknutej zmluvy o úvere nešlo súčasne o zmluvu spotrebiteľskú, pretože zmluva o úvere sa spravuje len ustanoveniami Obchodného zákonníka, tak nemá oporu v Občianskom zákonníku a ani v ustálenej rozhodovacej praxi. Sťažnostný súd nepopiera charakter zmluvy o úvere ako absolútneho obchodu, ktorý sa spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka. Aplikácia Obchodného zákonníka by však znamenala spochybnenie režimu ochrany práv spotrebiteľa obsiahnutého v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.) a v osobitných predpisoch na ochranu práv spotrebiteľa, ktoré sú voči Obchodnému zákonníku osobitnou prednostne použiteľnou právnou úpravou (lex specialis). Keďže právny vzťah založený zmluvou o úvere bol správne posúdený ako vzťah spotrebiteľský, vyššia súdna úradníčka

správne postupovala v zmysle právnej úpravy zaručujúcej povinnému ako spotrebiteľovi ochranu jeho práv.

20. Ďalej nebolo sporné, že exekučným titulom bol platobný rozkaz zo dňa 11. 07. 2002 vydaný súdnym úradníkom (súdnou tajomníčkou). Pokiaľ teda oprávnený namietal oprávnenie exekučného súdu vykonať hmotnoprávny prieskum platobného rozkazu (ktorý je v danom prípade exekučným titulom), vyššia súdna úradníčka správne poukázala na to, že Exekučný poriadok v zákonom vymedzených prípadoch (viď. § 53 ods. 3 Exekučného poriadku) pripúšťa aj hmotnoprávny prieskum exekučného titulu, pričom práve v súvislosti s vykonaním exekúcie na podklade platobného rozkazu vydaného v spotrebiteľskom spore dala správne do pozornosti zjednocujúce stanovisko Ústavného súdu SR prijaté v uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. Plz. ÚS 1/2022-9 zo dňa 15. 06. 2022, podľa ktorého je s poukazom na § 53 ods. 3 písm. e) Exekučného poriadku exekučný súd oprávnený a povinný vykonať hmotnoprávny prieskum vymáhaného nároku v prípade, „ak sa tento vymáha na podklade platobného rozkazu vydaného vyšším súdnym úradníkom priznaného titulom spotrebiteľskej zmluvy, možnosť podania odporu bola limitovaná lehotou 15 dní od doručenia platobného rozkazu a právna úprava vyžadovala, aby spotrebiteľ odpor vecne odôvodnil, pretože by inak rezignoval na princíp efektívnej ochrany spotrebiteľa, ktorý je súčasťou základného práva na súdnu ochranu. Ústavný súd predmetné stanovisko prijal vychádzajúc predovšetkým z rozsudku súdneho dvora C-448/17 a „majúc na zreteli záväzky Slovenskej republiky vyplývajúce jej z postavenia členského štátu Európskej únie, v záujme dosiahnutia cieľov smernice 93/13/EHS a v záujme reálnej garancie práva na súdnu ochranu ústavný súd akcentuje, že je nevyhnutné interpretovať predmetné ustanovenie eurokonformne, a to tak, že za situáciu predpokladanú § 53 ods. 3 písm. e) Exekučného poriadku („... v konaní, v ktorom nebolo možné namietat' alebo preskúmať neprijateľné zmluvné podmienky“) je nutné považovať aj stav, keď v konaní o vydanie platobného rozkazu síce bolo možné namietat' alebo preskúmať neprijateľné zmluvné podmienky, avšak právomoc na vydanie platobného rozkazu bola zverená vyššiemu súdnemu úradníkovi a vyšší súdny úradník platobný rozkaz vydal, možnosť podania odporu bola limitovaná lehotou 15 dní od doručenia platobného rozkazu a právna úprava vyžadovala, aby spotrebiteľ odpor vecne odôvodnil. Týmto spôsobom je možné zrevidovať nedostatok, ktorým je postihnuté základné konanie - konanie o vydanie platobného rozkazu (platobný rozkaz vydaný vyšším súdnym úradníkom, možnosť spotrebiteľa podať odpor v lehote iba 15 dní od doručenia platobného rozkazu, nutnosť odpor vecne odôvodniť, čo v súhrne vyvoláva stav nezabezpečenia možnosti skúmania neprijateľných zmluvných podmienok sudcom) vyčítaný Súdnym dvorom tak, že priestor na ex offo kontrolu existencie neprijateľných zmluvných podmienok je daný v štádiu vykonávacieho konania. Iba taká interpretácia § 53 ods. 3 písm. e) Exekučného poriadku, podľa ktorej všeobecnému súdu v exekučnom konaní prináleží skúmať exekučný titul - platobný rozkaz vydaný vyšším súdnym úradníkom z hľadiska posúdenia dôvodnosti vymáhania nároku, ktorý má pôvod v spotrebiteľskej zmluve, teda skúmať, či spotrebiteľská zmluva neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a či netrpí vadami, ktoré majú vplyv na nárok vymáhaný v exekučnom konaní, zodpovedá naplneniu cieľov sledovaných smernicou 93/13/EHS (III. ÚS 324/2021-49).“

21. Pokiaľ teda je exekučný súd oprávnený vykonať hmotnoprávny prieskum platobných rozkazov z pohľadu existencie neprijateľných zmluvných podmienok, ktoré boli vydané vyššími súdnymi úradníkmi, v záujem efektívnej ochrany spotrebiteľov je tiež namieste, aby exekučný súd vykonal prieskum plnenia priznaného zo spotrebiteľskej zmluvy aj v prípade, ak platobný rozkaz vydal súdny tajomník (čo predchádzajúca právna úprava umožňovala), ktorý je v hierarchii súdnych úradníkov na nižšom stupni než vyšší súdny úradník s tým, že pre funkciu súdneho tajomníka sa nevyžaduje právnické vzdelanie. Zároveň možno doplniť, že spomínané zjednocujúce stanovisko nie je použiteľné len vo vzťahu k platobným rozkazom vydaným za účinnosti Civilného sporového poriadku či podľa zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní, ale aj vo vzťahu k platobným rozkazom vydaným za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, čo vyplýva z rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR (viď. nález sp. zn. III. ÚS 166/2023 z 07. 09. 2023, nález sp. zn. III. ÚS 369/2023 z 18. 08. 2023 či nález sp. zn. III. ÚS 193/2023 z 13. 07. 2023) a predovšetkým i zo samotného rozsudku súdneho dvora C-448/17, kde predmetom prieskumu bol platobný rozkaz vydaný dňa 24. 08. 2012, teda za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku.

22. Hoci teda oprávnený namietal postup exekučného súdu, môže sťažnostný súd len uviesť, že argumentácii oprávneného rozumie. Exekučný súd však musí postupovať v súlade s platnou právnou úpravou, ako aj v súlade so zjednocujúcim stanoviskom Ústavného súdu SR prijatým pod sp. zn.

Plz. ÚS 1/2022 a v neposlednom rade aj v súlade s judikatúrou Súdneho dvora EÚ. V tomto smere možno pripomenúť nález vo veci sp. zn. I. ÚS 462/2022, kde Ústavný súd SR konštatoval porušenie práva na spravodlivý proces v prípade, ak súd neaplikuje rozsudok Súdneho dvora prilihavý na prejednávajúcu vec. Ústavný súd SR vo svojich rozhodnutiach tiež zdôrazňuje, že povinnosťou slovenského vnútroštátneho súdu, ktorá je inkorporovaná aj v základnom práve na súdnu ochranu, nie je len ústavne konformná, ale aj eurokonformná interpretácia zákonov (m. m. III. ÚS 666/2016, ZNaU 50/2016). Za určitých okolností teda slovenské orgány aplikujúce právo (aj súdy) musia skúmať nielen vôľu zákonodarcu, ale aj vôľu újinného tvorca zodpovedajúcej právnej regulácie, ktorá je z hľadiska právnej relevancie úpravy správania subjektov práva v právnych vzťahoch postavená na roveň, a dokonca niekedy aj nad vôľu zákonodarcu. V tomto smere je preto nevyhnutné poukázať na to, že Súdny dvor EÚ judikoval, že vykonanie ex offo kontroly relevantných zmluvných podmienok nie je o možnosti, ale o povinnosti: „Úloha, ktorú v konkrétnej oblasti vnútroštátnemu súdu udeľuje právo Spoločenstva, preto nie je vymedzená len možnosťou vysloviť sa k prípadnej nekalej povahe zmluvnej podmienky, ale zahŕňa taktiež povinnosť preskúmať ex offo túto otázku, pokiaľ je súd oboznámený s právnymi a skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel, vrátane prípadu“ (rozsudok C-243/08, F.:F.:G.:XXXX:XXX, bod 32). Súdom má pritom tento cieľ naplniť s takou mierou procesnej ingerencie, ktorá je typická pre ochranu verejného poriadku (porov. uznesenie C-76/10, F.:F.:G.:XXXX:XXX, bod 50), a to bez ohľadu na zastupovanie spotrebiteľa advokátom (porov. rozsudok C-497/13, F.:F.:G.:XXXX:XXX, bod 47). Súdny dvor EÚ taktiež prijal záver, že ex offo prieskum neprijateľnosti zmluvných podmienok sa má vykonať aj v konaniach vymáhacej povahy, napr. v insolvenčnom konaní (rozsudok C-377/14, F.:F.:G.:XXXX:XXX) či v exekučnom konaní (C-448/17, F.:F.:G.:XXXX:XXX).

23. Práve zjednocujúce stanovisko Ústavného súdu SR, týkajúce sa exekučného konania, vychádza z rozsudku Súdneho dvora EÚ C-448/17, kde Súdny dvor judikoval, že „Smernica 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ako je právna úprava dotknutá vo veci samej, ktorá, napriek tomu, že v štádiu vydania platobného rozkazu proti spotrebiteľovi stanovuje preskúmanie nekalej povahy podmienok uvedených v zmluve uzatvorenej medzi podnikateľom a spotrebiteľom, na jednej strane priznáva právomoc vydať tento platobný rozkaz súdnemu úradníkovi, ktorý nemá postavenie sudcu, a na druhej strane stanovuje pätnásťdňovú lehotu na podanie odporu a vyžaduje, aby bol tento odpor vecne odôvodnený, za predpokladu, že takéto ex offo preskúmanie nie je stanovené v štádiu výkonu uvedeného platobného rozkazu, čo musí preveriť vnútroštátny súd.“ Ak teda v štádiu vydávania platobného rozkazu vnútroštátna právna úprava priznáva právomoc súdnemu úradníkovi, ktorý nemá postavenie sudcu, pre zachovanie potrebného účinku smernice 93/13 je nutné umožniť preskúmanie neprítomnosti nekalých podmienok v dotknutej zmluve sudcom práve v štádiu výkonu platobného rozkazu. Sťažnostný súd má za to, že za prípadné pochybenie zákonodarcu, ktorý možnosť vydania platobného rozkazu zveril súdnemu úradníkovi, ako uviedol oprávnený, predsa nemožno sankcionovať povinného (spotrebiteľa) tým, že voči nemu bude vymáhaný nárok, ktorý je v zjavnom rozpore so zákonom. Vychádzajúc z uvedeného tak exekučný súd nemohol inak než vykonať hmotnoprávny prieskum predloženého exekučného titulu a v prípade, že detegoval neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá má vplyv na vymáhaný nárok, musel postupom v zmysle § 53 ods. 3 písm. e) Exekučného poriadku návrh na vykonanie exekúcie v dotknutej časti (prípadne v celom rozsahu) zamietnuť. Na uvedenom závere súčasne nič nemení ani skutočnosť, že v čase vydania exekučného titulu Občiansky súdny poriadok neupravoval povinnosť súdu ex offo skúmať existenciu neprijateľných zmluvných podmienok, pretože podstatným je, že túto povinnosť majú súdy zverenú toho času. Práve jedným z cieľov Smernice 93/13/EHS totiž je, aby členské štáty v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže zabezpečili existenciu primeraných a účinných prostriedkov, ktoré by zabránili uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov. Súdom členských štátov Únie tak bolo k naplneniu tohto cieľa zverené oprávnenie skúmať povahu neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách z úradnej moci. Z judikatúry Súdneho dvora [napr. rozsudok vo veci C-168/05 z 25. októbra 2006 (Mostaza Claro)] možno zároveň abstrahovať požiadavku na zabezpečenie efektívnej ochrany spotrebiteľa, čoho nevyhnutným predpokladom je aktívny prístup k využívaniu spomínaného oprávnenia. Práve obsahom efektívnej ochrany spotrebiteľa musí byť aj „očistenie“ zmluvných vzťahov od neprijateľných zmluvných podmienok v zmluvách uzatvorených v čase, kedy náš právny poriadok neobsahoval takú právnu úpravu spotrebiteľských zmlúv, ako je to dnes, inak by dochádzalo k diskriminácii spotrebiteľov.

24. Vychádzajúc z vyššie uvedeného mal preto exekučný súd oprávnenie i povinnosť podrobiť zmluvu o úvere zo dňa 17. 01. 2002 prieskumu z pohľadu právnej úpravy zákona č. 634/1992 Zb., pričom §

23a ods. 2 zákona č. 634/1992 Zb. upravoval, že obsahom typovej zmluvy nesmú byť neprímerané podmienky alebo podmienky v rozpore s dobrými mravmi. Práve v dôsledku uvedeného sa potom vyššia súdna úradníčka správne zaoberala úrokmi z omeškania, ktoré boli v exekučnom titule priznané vo výške 0,25 % denne, pričom sťažnostný súd zdôrazňuje, že exekučný titul v tomto smere zjavne vychádzal zo zmluvného dojednaní o výške úrokov z omeškania, ktoré bolo súčasťou Všeobecných podmienok pre poskytnutie úveru (bod 6.). Ak by totiž nejestvovalo toto zmluvné dojednanie ohľadom výšky úrokov z omeškania, súd by pri vydaní platobného rozkazu musel priznať úroky z omeškania v ich zákonnej výške (tak, ako to vyplývalo napr. aj z § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka v znení účinnom v čase omeškania povinného). Tu treba ďalej doplniť, že prijateľnosť (ale tiež neprijateľnosť) konkrétnej zmluvnej podmienky a tak i jej platnosť (resp. neplatnosť) sa musí posudzovať vo vzťahu k príslušnému zmluvnému dojednaniu v podobe zadefinovanej dohodou účastníkov právneho vzťahu, čo inak povedané, znamená, že zmluvná podmienka stojí i padá len ako celok, a teda plnenie vyplývajúce z neprijateľnej zmluvnej podmienky nemožno moderovať. Každá zmluvná strana takto znáša riziko naformulovania príslušnej podmienky celkom určitým spôsobom; spotrebiteľ riziko, že pre prípad nie celkom uváženeho pristúpenia na určitú podmienku a následného neopodstatneného dovolania sa ním neprijateľnosti ho podmienka bude zaväzovať a dodávateľ naopak riziko, že podmienka majúca mu poslužiť, neobstojí. V nadväznosti na uvedené možno tiež zopakovať, že účastníci občianskoprávných vzťahov si môžu vzájomné práva a povinnosti upraviť dohodou odchyľne od zákona, ak z povahy ustanovení zákona nevyplýva, že sa od neho nemožno odchyliť (§ 2 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Súdna prax je jednotná v tom, že z povahy ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. vyplýva, že kogentne je stanovená horná hranica úrokov z omeškania, ktorej prekročenie nie je prípustné. Inak povedané, dohoda o výške úrokov z omeškania je prípustná s tým, že ale nesmie byť prekročená zákonom stanovená horná hranica úrokov z omeškania.

25. Vo vzťahu k zamietnutiu návrhu na vykonanie exekúcie v časti úrokov z omeškania, sťažnostný súd ďalej poukazuje na to, že hoci Občiansky zákonník v čase podpisu zmluvy o úvere neobsahoval ešte takú právnu úpravu spotrebiteľských zmlúv, ako ju poznáme dnes. Treba uviesť, že u takej zmluvy ako je zmluva o úvere zo dňa 17. 01. 2002 (teda uzatvorenej v čase, kedy absentovala výslovná právna úprava zakotvujúca prednosť ustanovení vzťahujúcich sa na spotrebiteľské vzťahy pred ustanoveniami Obchodného zákonníka) súdna prax už v rámci rozhodovacej činnosti venovanej i výkladu pojmov „spotrebiteľský úver“ a „spotrebiteľská zmluva“ a vzájomnému pomeru takýchto pojmov uzavrela, že normy obchodného práva (keďže zmluva o úvere je absolútnym obchodom) sú použiteľnými len vtedy, ak neodporujú úprave majúcej tu z povahy veci prednosť, teda úprave spotrebiteľských vzťahov v Občianskom zákonníku, ďalších právnych predpisoch a predpisoch vydaných na ich vykonanie. Hoci teda v čase uzatvorenia dotknutej zmluvy o úvere právna úprava nevylučovala použitie Obchodného zákonníka, podľa ustálenej rozhodovacej praxe by v súčasnej dobe výlučná aplikácia Obchodného zákonníka znamenala spochybnenie režimu ochrany práv spotrebiteľa obsiahnutého v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.) a v osobitných predpisoch na ochranu práv spotrebiteľa, ktoré sú voči Obchodnému zákonníku osobitnou prednostne použiteľnou právnu úpravou (lex specialis). Inak povedané, Obchodný zákonník sa môže uplatniť len tam, kde nenarazí na obmedzenia v spotrebiteľskej právnej úprave a vo vykonávacích predpisoch k nim; to musí platiť i v prípade posudzovania súladu zmluvy s normami spotrebiteľského práva. Keďže právny vzťah založený zmluvou o úvere zo dňa 17. 01. 2002 bol správne posúdený ako vzťah spotrebiteľský, vyššia súdna úradníčka ďalej správne postupovala v zmysle právnej úpravy zaručujúcej povinnému ako spotrebiteľovi ochranu jeho práv a v konečnom dôsledku tak v prejednávanej veci ohľadom sporného úroku z omeškania dala správne prednosť právnej úprave Občianskeho zákonníka pred právnu úpravou Obchodného zákonníka.

26. V prejednávanej veci tak vyššia súdna úradníčka správne posudzovala zmluvné dojednanie ohľadom úrokov z omeškania z pohľadu § 23a ods. 2 zákona č. 634/1992 Zb., a teda či toto zmluvné dojednanie nie je neprímeranou podmienkou, ktoré na škodu spotrebiteľa zakladá nápadný nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, pričom treba konštatovať vecnú správnosť jej záveru, keď toto ustanovenie požaduje od povinného ako spotrebiteľa, aby zaplatil neprímerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s omeškaním plnenia jeho záväzku. V tomto smere totiž sťažnostný súd poukazuje na to, že v danom prípade dojednaný úrok z omeškania predstavoval výšku 91,25 % ročne oproti zákonnému úroku z omeškania v sadzbe 17,60 % ročne (v zmysle v tom čase platnej právnej úpravy). Dojednaná výška úroku z omeškania tak bola v zjavnom rozpore s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb., ktoré kogentne stanovujú hornú hranicu úrokov z omeškania v občianskoprávných vzťahoch, ktorým spotrebiteľský vzťah jednoznačne je, pričom

prekročenie tejto hranice nie je prípustné. Sťažnostný súd tak má bez pochybností za to, že presah sadzby zmluvných úrokov z omeškania v spotrebiteľskej zmluve nad sadzbu ustanovenú predpismi občianskeho práva spôsobuje neprijateľnosť a neplatnosť takéhoto dojednania ako celku, v dôsledku čoho treba nesporne konštatovať vecnú správnosť napadnutého uznesenia vyššej súdnej úradníčky. Nehovoriac o tom, že dohoda účastníkov o výške úrokov z omeškania nad hornú hranicu stanovenú § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Z. z. je neprípustná, a teda v rozpore so zákonom. Súčasne, sťažnostný súd nadobudol pochybnosti o tom či povinný sa vôbec mal možnosť vopred oboznámiť s touto zmluvnou podmienkou vzhľadom na to, že táto bola zachytená v obchodných podmienkach, ktoré neboli povinným osobitne podpísané. Podpis povinného na obchodných podmienkach v žiadnom prípade nenahrádza ani vyhlásenie povinného v zmluve o úvere o tom, že sa s obsahom obchodných podmienok oboznámil a súhlasí s nimi, pretože toto vyhlásenie je nevýrazne uvedené v texte zmluvy, a teda sťažnostný súd nie je presvedčený o tom či si povinný bol skutočne vedomý toho, čo je obsahom obchodných podmienok. Hoci zákon č. 634/1992 Zb. súčasne porušenie § 23a výslovne nesankcionoval neplatnosťou zmluvného dojednania, sťažnostný súd nepovažuje túto normu za obsolentnú, ako uviedol oprávnený, pretože v čase uzatvorenia dotknutej zmluvy o úvere súčasťou Občianskeho zákonníka bol § 39, v zmysle ktorého je neplatný právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. Zmluvné dojednanie o výške úrokov z omeškania tak možno vyhodnotiť ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že svojím obsahom odporuje zákonu.

27. V súvislosti s rozhodovaním o sťažnosti oprávneného sťažnostný súd považuje ešte raz za potrebné dodať, že vyššia súdna úradníčka dala jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, ktoré oprávnenému vyplývajú z predloženého exekučného titulu. Vyššia súdna úradníčka pri posudzovaní návrhu na vykonanie exekúcie a jeho príloh neopanechala bez povšimnutia žiadne relevantné skutočnosti, ktoré majú pre vec podstatný význam, a sťažnosťou napadnuté uznesenie preto spĺňa všetky požiadavky vyplývajúce zo základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru vo vzťahu k odôvodneniu súdneho rozhodnutia a jeho prípadnej arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti. V súvislosti s uvedeným súd ešte poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/05 zo 16. marca 2005, v zmysle ktorého odôvodnenie súdneho rozhodnutia nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. Rovnako ustálená judikatúra ESLP nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, HiroBalani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

28. Hoci oprávnený s postupom exekučného súdu nesúhlasí, tento postup je reflexiou súčasnej úrovne ochrany spotrebiteľov v podmienkach Slovenskej republiky, ktorú od orgánov (súdov) Slovenskej republiky požaduje Európska únia v snahe podporiť záujmy spotrebiteľov a zabezpečiť vysokú úroveň ich ochrany, čo má prispieť k ochrane ich zdravia, bezpečnosti a hospodárskych záujmov, ako aj k podpore ich práva na informácie, osvetu a vytváranie združení na ochranu ich záujmov. Z právnych noriem Európskej únie možno abstrahovať princíp zvýšenej súdnej ochrany spotrebiteľa, pričom súdom členských štátov Únie bolo k naplneniu tohto cieľa zverené oprávnenie skúmať povahu neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách z úradnej moci. Z judikatúry Súdneho dvora [napr. rozsudok vo veci C-168/05 z 25. októbra 2006 (Mostaza Claro)] možno zároveň abstrahovať požiadavku na zabezpečenie efektívnej ochrany spotrebiteľa, čoho nevyhnutným predpokladom je aktívny prístup k využívaniu spomínaného oprávnenia.

29. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a citované ustanovenia právnych predpisov, súd sťažnosť oprávneného podľa § 250 ods. 1 CSP ako nedôvodnú zamietol.

30. O trovách konania v časti rozhodovania o podanej sťažnosti oprávneného rozhodol súd podľa § 262 ods. 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP za použitia čl. 4 ods. 2 CSP tak, že v konaní o oprávneným podanej sťažnosti neúspešný oprávnený nemá nárok na ich náhradu. Vzhľadom na skutočnosť, že

konanie o podanej sťažnosti sa skončilo zamietnutím sťažnosti oprávneného, nakoľko tento nebol v uvedenej časti konania úspešný, a preto súd rozhodol tak, že oprávnenému nárok na náhradu trov exekučného konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 CSP).

Dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti tomuto uzneseniu nie je prípustné (§ 202 ods. 4 Exekučného poriadku).